

Dary a květiny

Autor: Mgr. Jaromír JUŘEK

Kopírování a jakékoliv další využití výukového materiálu je povoleno pouze s uvedením odkazu na www.jarjurek.cz.

K vytvoření výukového materiálu byly použity informace získané z knihy Ladislava Špačka: Malá kniha etikety pro každý den.

1. Dary a květiny

Dary a dárky

Dar musíme umět předat i přijmout, ale především ho dobře vybrat. Dárky dáváme někomu, abychom ho potěšili, a proto musíme do výběru a nákupu investovat invenci, úsilí i peníze. Musíme zvážit, co příjemce daru upřímně potěší a čím budeme originální.

Nápad je víc než cena daru

Vždy musíme zvážit i přiměřenost daru s ohledem na ostatní. Lze-li očekávat, že kolegové u příležitosti narozenin pana ředitele přinesou láhev vína nebo knihu či kravatu, nepřijdeme s brilantovým prstenem nebo horským kolem. Jednak tím vzbudíme nevoli u ostatních dárců, jednak takový dar je zavazující a šéf začíná okamžitě s hrůzou přemýšlet, co bude muset koupit recipročně nám.

Co darovat? **Měli bychom o oslavenci něco vědět, abychom vybrali správně.** Panu řediteli se vždy zavděčíme dobrým perem, hodinkami, náprsní taškou, manžetovými knoflíčky, kravatou, aktovkou, literárním bestsellerem, satelitní navigací, golfovými holemi. Zjistíme si, jaké má oslavenec koníčky, ale pak musíme vyzvědět, co ještě nemá a jaké značky preferuje. Firma může obdarovat zaměstnance při životním jubileu, za odměnu, při odchodu do důchodu. Vhodné jsou dárkové poukazy na knihy nebo zboží, sada sklenic na víno, kávový servis, permanentky do fitcentra, předplatné do divadla nebo na fotbalový stadion, lístky na koncert oblíbené hvězdy, potřeby k provozování koníčků, jako je rybářský prut, tenisová raketa nebo golfový bag. Musíme vycházet z vkusu a zálib oslavence, nejlépe je vybrat kávovou soupravu s jeho přítelkyní, tenisovou raketu se spoluhráčem.

Počítáme vždy s tím, že dárky na malých oslavách se rozbalují a veřejně pochválí, proto si odpustíme různé žertovné předměty, které by sice ve vodácké partě vyvolaly salvu smíchu, ale na formální návštěvě u ředitele vzbudí rozpaky.

Nehodí se darovat předměty intimní nebo osobní povahy, jako prádlo nebo košile, ty jsou vyhrazeny pro dárky v partnerských vztazích. **Jestliže se očekává, že se darů sejde víc, nezapomeneme vložit do daru svou vizitku.** Na ni ještě připišíme gratulaci rukou, abychom jí trochu „vdechli život“.

Nikdy nedáváme jako osobní dary reklamní a propagační předměty (ty jsou určeny našim obchodním partnerům jako upomínka, ne tchyni k narozeninám) nebo předměty, které jsme od někoho sami dostali, ledaže bychom si vedli přesnou evidenci, kdo a v jaké společnosti nám tuhle věc dal... Někdy víme, že jsme dostali v krásně zabalené krabici láhev whisky, a máme nutkání využít efektního obalu a darovat láhev tak, jak jsme ji dostali. Chyba lávky: byl-li dárcem vzdělán v etiketě, vložil do krabice svoji vizitku, a už jen pro pocit naprosté jistoty dárek raději rozbalíme a zabalíme znovu.

Jestliže darujeme knihu, řešíme, jak a kam napsat věnování. Zvláště krásné a výpravné publikace bychom neměli znehodnocovat vpisováním věnování přímo do knihy. Lidé se ve svých životech míjejí, objevují se a odcházejí, kdežto krásná díla zůstávají jako trvalá kulturní hodnota. Je vhodnější vložit do knihy, na titulní stranu, vizitku s ručně psaným blahopřejným textem na zadní straně. Tu si můžeme v knize buď ponechat, nebo ji vyjmout a kniha nijak neztrácí svoji estetickou hodnotu. Něco jiného je, když jsme autorem nebo spoluautorem knihy. Pak máme plné právo do knihy napsat autorské věnování nebo ji podepsat na titulní list. Jde-li o oficiální dar spolupracovníků šéfovi nebo o dar primátora nebo hejtmána vzácné návštěvě, pak zvolíme osobní dopis na hlavičkovém papíře, který vložíme do knihy. Můžeme do něj například napsat: „Vážený pane prezidente, s potěšením jsme Vás přivítali v našem kraji, vážíme si Vašeho zájmu o náš region a jsme přesvědčeni, že Vaše cesta po našem kraji ve Vás zanechala trvalé vzpomínky. Tato kniha by Vám měla připomínat Vaši návštěvu - kdykoli ji otevřete, ocitnete se opět zpátky u nás.“

Z daru nezapomeneme odstranit cenovku, ale u cenných darů si schováme účet a záruční list. Není-li na něm cena, můžeme ho předat manželce oslavence, aby ho uschovala doma. Jinak ji nenápadně upozorníme, že veškeré doklady jsme uschovali pro případ potřeby u sebe. Dárek musí být vždy pečlivě zabaleno; často je dovedné a nápadité zabalení důležitější než dárek sám.

Pozor, dárky se rozbalují...

Dar nikdy nepředáváme se slovy „to je jen taková zbytečnost“, stejně jako ho nepřebíráme s rozpačitým „neměli jste si dělat škodu“. Při předávání dáme najevo, že věříme, že oslavenci uděláme dárkem radost. **Při komorní oslavě musí oslavenec vždy dar rozbalit, dát najevo překvapení, potěšení a měl by pochválit vkus dárců.** Je to vlastně jediná odměna, které se dárci za jeho úsilí, čas a peníze dostane. Na velkých oslavách pro

desítky a stovky lidí se dary odkládají na zvláštní stůl. Mohou se rozbalit a ponechat vystavené, s výjimkou darů svatebních. Už Guth-Jarkovský nedoporučuje veřejně rozbalovat svatební dary, protože jejich repertoár je úzce vymezen praktickou potřebou novomanželů, a tak se málokdy vyhneme trapné situaci, že se vedle sebe ocitnou tři stejné varné konvice. Abychom tomu předešli, konzultujeme svůj nápad obvykle s matkou nevěsty, která bývá „koordinátorkou“ svatebních darů. Stejně dokonalá je i metoda odkazu na specializovaný obchod, který má instrukce, jaké dary nabídnout, pak je zabalí a doručí ve svatební den na určené místo. Pokud to udělají všichni a jsme si jisti, že žádný dar se neopakuje, můžeme i na svatbě dary rozbalit jako součást programu během nekonečně dlouhé hostiny.

V různých zemích ovšem platí jiné zvyky. Rozbalování dárků je „povinné“ v Evropě, ale ve východní Asii, Singapuru, Japonsku, Koreji se dárky nerozbalují, jen za ně poděkujeme. Pozor, Japonci obvykle první větou dárek „odmítnou“, je to ale jen zdvořilostní výraz skromnosti. Po našem „naléhání“ (společenská hra pokračuje) si dárek vezmou. Nepoučený návštěvník by mohl po tak zvaném odmítnutí dárek strčit zpátky do tašky... Dary v Japonsku, podobně jako vizitky, předáváme oběma rukama. V arabských zemích se dárky dávají při jakékoli příležitosti a rozbalují se za pozornosti všech přítomných osob. Číňané a Tchajwanci si dárky dávají při každém obchodním jednání, musíme s tím počítat a připravit si dárky také. Obvykle je předávají na konci jednání. To Evropané ani Američané nedělají. Přijetí hodnotného daru zaměstnancem firmy může být dokonce považováno za korupční jednání. Na návštěvu je v Evropě obvyklé přinést dárek i manželce, přinejmenším květiny.

Květiny

Nejběžnějším dárkem jsou květiny. Někdy stačí jen květiny, ale častěji doprovázejí hlavní dar. **Leckterým darem můžeme něco pokazit, ale květinami nikdy ne. Ženám je dáváme při každé vhodné příležitosti, co nejčastěji**, protože ženy - a to muži ve své praktičnosti těžko chápou - tuto „krásu na tři dny“ milují.

Jiná pro ženu, jiná pro muže

Ovšem i muži můžeme dát k významnému životnímu jubileu, k promoci nebo za umělecký výkon kytici. Pro ženu ale vybíráme kytici podle jiných kritérií než pro muže: **Kytice pro ženu má být romantičtější a pestřejší**, může mít intenzivní vůni, často je zdobena různými dekorativními prvky, mašlemi, stužkami. Čím mladší je žena, tím pestřejší je kytice a tím jasnější mohou být barvy květů. Pro mladou dívku zvolíme žluté, růžové, oranžové květy. Pro ctihodnou dámu vybereme raději květiny tlumených barev a klasického tvaru - růže, gerbery, lilie. **Kytice pro muže by měla být střízlivější, spíš jednobarevná, jednodušší, bez dekorací, stužek, mašlí**. Naopak, může vynikat vazačskou fantazií, může obsahovat ratanové konstrukce, které zdůrazňují technické pojetí vazby.

Kytice má lichý počet květů, jen smuteční kytice má sudý počet. Přinášíme pouze květiny řezané. **Květináč s rostlinou můžeme přinést jedině tehdy, jestliže přicházíme na večírek u příležitosti „přátelské kolaudace“ nového bytu**. Pak se květina v květináči stane trvalou dekorací nového obydlí hostitelů.

Hry s květinami

Na co si dát při výběru kytice pozor? Někteří lidé vyznávají květomluvu, zvláštní hru s barvami či druhy květin a jejich významy. Je v ní hodně romantiky, tajuplnosti a jinotajů, ale jen pro zasvěcené. Například červená barva znamená lásku nebo vášně, růžová sympatie, žlutá žárlivost, modrá věrnost, zelená naděje, fialová pokoru, bílá čistotu a nevinnost.

Pár barev bychom si ještě zapamatovali, ale hlídat skrytá sdělení mnoha desítek různých druhů rostlin není nutné. Jde jen o veselé hry mezi zasvěcenými, které slouží k pobavení. Jen považte, co znamená například:

Meduňka lékařská - kudy chodím, stále na tebe myslím

Vlčí mák - neprozradíme naši lásku

Lískový oříšek - prosím ještě o jedno políbení

Levandule - tvá slova nejsou upřímná, nevěřím ti

Lobelka - jsi pro mne příliš vznešená

Myrta - završením naší lásky bude manželství

Mák setý - jsi příliš pohodlný milovník

Ořechový květ - číň, co chce...

Ještě jedno nebezpečí na nás číhá při výběru květin: alergie. Počet lidí, kteří trpí pylovou alergií, vzrůstá, a nechceme-li oslavenci zkazit večer astmatickým záchvatem nebo úporným kýčáním, zvolíme místo lilí raději orchideje v krabici.

Jak správně předat kytici

Obal je u kytice také důležitý. **Vždy musíme odložit (ještě před dveřmi bytu) papír, do kterého nám kytici zabalili v květinářství**, aby květiny cestou netrpěly horkem nebo zimou. „Transportní obal“ by hostitel vůbec neměl spatřit. Celofánový nebo stříbřitý obal, stejně jako průhledná plastická krabice jsou součástí aranžmá kytice, a proto je ponecháváme a předáváme s kyticí.

Kytici vždy předává ženě muž a muži žena, už proto, že předání a gratulace se často neobejde bez políbení na tvář. **Vhodnější je nejprve pogratulovat, potřást rukou a pak předat kytici**, aby s ní oslavenec už nemusel složitě manipulovat. Stejně tak při příchodu na návštěvu nejprve pozdravíme, přivítáme se, potřeseme si rukou a teprve pak předáváme kytici a dárky, které jsme přinesli.

Hostitel by měl kytici vystavit, aby dal najevo, že se mu líbí. U velkých oslav, kam se hodí přinést velkou kytici, je někdy obtížné záplavu květin, které hosté přinesli, narychlo vložit do váz a naaranžovat v prostoru oslavy. V takovém případě se kytice obvykle doručují dopoledne, nebo dokonce v předvečer oslavy, abychom hostitelům poskytli dost času květiny upravit a vystavit. Pak je ovšem nutné pamatovat si, od koho která kytice pochází, a v průběhu večera dárcům poděkovat.

Dokumenty ke shlédnutí:

<http://www.rancer-petr.cz/clanky/vlastni/38-tv-serial-etiketa>

<http://www.youtube.com/watch?v=t4k2xvfQC6M>

Obsah

 1. Dary a květiny

2